SLAVIC READING ROOM
WASHINGTON D C20540

Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302 Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036 УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCII. Ч. 198. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 16-го ЖОВТНЯ 1985 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 16, 1985 No. 198. VOL. XCII.

Клівленд віддасть шану св.п.ген. Тарасові Чупринці

Клівленд (С.М.Б.) — Заходами Громадського комітету, до якого входять голови всіх організацій місцевої громади, відбудеться тут у неділю, 25-го жовтня, відзначення 35-их роковин смерти на полі бою головного командира УПА ген. Романа Шухевича — Тараса Чупринки.

Святкування, які проходять під патронатом Українських Злучених Організацій, почнуться о год. 3:30 по полудні соборною Панахидою за упокій св.п.ген. Т. Чупринки, що її співслужитиме українське духовенство Клівленду і околиць у церкві св. Покрови в Пармі, Огайо, а відтак о год. 4-ій по полудні в авдиторії цієї церкви відбудеться святочна Академія. Промовцями будуть мґр Ірина Камінська з Чікаґо і майор Петро Содоль з Ню Йорку. В мистецькій частині виступлять: жіночий хор „Світанок" під диригентурою Евгена Крука, челлістка Людмила Анікієнко, піяністки Оля Джуман-Кость і Марта Самійленко, також студентська молодь зі збірною рецитацією.

У часі перед і після Академії в горішній залі відбудатиметься мандрівна виставка документів і світлин з доби ОУН — УПА — УГВР із поясненнями майора П. Содоля.

У понеділок, 21-го жовтня, в Клівлендському стейтовому університеті, у кімнаті Ківа, від год. 9-ої до 12:30 вранці, відбудеться виставка документів і англомовна доповідь майора П. Содоля для студентів і гостей про боротьбу УПА.

У вівторок, 22-го жовтня, мандрівна виставка з доповіддю проф. д-р Юрія Кульчицького відбудеться в Янгставнському університеті в часі від 9-ої до 12-ої год. перед полуднем.

Округи Піттсбурґу і Монтреалю відбудуть організаційні наради

Джерзі Сіті, Н.Дж. — З Головної Канцелярії УНСоюзу інформують, що в неділю 20-го жовтня, і понеділок, 21-го жовтня ц.р., у двох Округах УНСоюзу відбудуться організаційні наради.

Округа західної Пенсильванії, Піттсбурґ, яку очолює довголітній головний радний Андрій Джула, відбуде свої наради в неділю, 20-го жовтня, в залі Союзового Дому, при 600 Ґленвуд-авеню, Еймбрідж, Па. Початок нарад назначено на год. 1:30 по полудні. Під час нарад відбудеться вручення ювілейних почесних плякет для дев'ятьох секретарів, які понад 25 років виконують секретарську працю. У нарадах візьмуть участь Степан Гаврищ, головний організатор, і А. Джула.

Монтреальська Округа в Канаді, яку очолює головна радна Текля Мороз, відбуде свої організаційні наради в понеділок, 21-го жовтня, в залі Пластової домівки, при 3355 Дандурант, Монтреаль. Початок нарад — година 7:30 вечора. У зборах візьмуть участь сен. Павло Юзик, головний директор для Канади, і Т. Мороз.

Під час згаданих нарад члени Головного Уряду УНС у своїх доповідях проаналізують працю цілости Союзу у всіх його ділянках за останніх дев'ять місяців. При тому вони заторкнуть справу осінньої передконвенційної організаційної кампанії, яка почалась 1-го жовтня. Завданням згаданої кампанії є придбати в останніх трьох місяцях цього року 1,000 нових членів забезпечених на 5,000,000 долярів.

Українець виступив на телебаченні

Філядельфія (О.Т.). — У середу, 9-го жовтня ц.р., від 10-ої до 11-ої год. ранком, русло ч. 3 телебачення у Філядельфії, в часі програми п.н. „Люди говорять", передало цікавий панель про літаючі тарілки (УФО) та істоти з інших планет.

Модератором цього панелю був Ришард Бей, а панелістами Ліда Столнейкер, Бетті Гилл (телефоном), Джан Андреадіс, Джеймс Овета (телефоном) та д-р Дейвид Джейкобс, психолог, і українець мґр Зенон Вонторський, психолог та в одній із спеціялізацій — гіпнотист.

Л. Столнейкер і Б. Гилл твердили, що вони не тіль-

(Закінчення на стор. 4)

Торонто вшанувало св.п. В. Стуса

Торонто (О. Бризгун-Соколик). — У неділю, 22-го вересня ц.р., Комітет Українців Канади, Відділ Торонто, вшанував поета Василя Стуса, ще одну і найновішу жертву московського режиму.

Панахиду в катедрі св. Володимира вшанував своєю присутністю Митрополит Василій з Вінніпеґу, відправляючи її в асисті духовенства. Поминальне слово сказав о. Ференцін.

У великій залі під катедрою зібралася маса людей. Торонто відгукнулося зі серцем на цю жахливу подію совєтської системи. Багато людей мусіло відійти, бо не було де й стояти.

На сцені стояв портрет замордованого поета прикрашений рушником.

Вечером проводив Олександер Харченко і він покликав до президіяльного столу голову Відділу КУК інж. Ярослава Соколика, генерального секретаря СК ВУ інж. Мирона Барабаша, о. Ференцьва, посла Юрія Шимка та доповідачів: д-р Валентина Мороза, мґр Аріядну Стебельську та мґра Ореста Павліва з Монтреалю. Тоді попросив інж. Соколика відкрити вечір. Першим промовцем був д-р В. Мороз, особистий знайомий поета Василя Стуса. Д-р Мороз, у своєму цікавому слові, назвав поета „останнім акордом 60-их років".

Після доповіді Надя Ковальчук гарно прочитала три вибрані поезії поета.

Відтак мґр О. Павлів виголосив дуже вичерпну доповідь про поета. О. Павлів сказав, що „...поет волів померти чесною смертю. За рахунок свого життя не схотів перекреслити свої переконання..." Василь Стус помер смертю найбільшого лицаря сучасної України. У нього була абсолютна безкомпромісовість супроти ворога. Зі смертю поета ми втратили більше, ніж собі зараз уявляємо. І ворог так нищить наших визначних людей свідомо і консеквентно, щоб нарід тримати в тумані історичної фальші".

Мґр А. Стебельська говорила про Стуса — поета-лірика. Вона сказала, що Стуса-поета не можна відділити від Стуса-людини. Мґр Стебельська звернула увагу слухачів на те, що далеко не всі твори Стуса дійшли на Захід.

І після цієї доповіді Н. Ковальчук з чуттям читала твори Стуса.

На закінчення виступив зі словом посол В. Шимко. Він сказав, що Стус, це доказ, що по сьогодні не вдалося зламати хребет українців. Заклик, щоб українці не були гіпокритними горожанами вільної країни, а підтримували рух опору. Закликав присутніх писати листа до Нобелівської комісії, щоб Стусові хоч посмертно дати Нобелівську нагороду миру. Він уважає, що смерть Стуса напевно приспішена, і вказує про те, як ніколи, відразу прийшла на Захід, бо саме тепер рішають Нобелівські нагороди.

Спонтанним „Ще не вмерла Україна" закінчено цей жалібний вечір.

Вийшли мемуари І. Кошелівця

Ню Йорк. — У Видавництві „Сучасність" появилися мемуари Івана Кошелівця „Розмови в дорозі до себе".

Цей відомий літературознавець і автор багатьох праць робить у цій книжці підсумок багатого життьового досвіду, зображує živі... зображує вища і події, які йому приходилося зустрічати на його шляху, дає цікаву картину людей і ситуацій. Це не тільки особиста хроніка, але й своєрідний літопис нашої доби.

Книжка, в твердій оправі, має 497 сторінок. Ціна 20 дол. Замовлення приймає видавництво „Сучасність", 254 West 31st St., New York, N.Y. 10001.

Р. Рудницький знову концертує в Австралії

Янгставн, Огайо. — Піяніст-віртуоз Роман Рудницький, який 24-го вересня повернувся домів після довгого турне по Австралії, Новій Зеляндії і Фіджі, що тривало три і пів місяця, знову виїжджає 18-го жовтня назад до Австралії і Новії Зеляндії, щоб дати ще 11 концертів. Ця подорож триватиме два і пів тижня.

При цій нагоді, Р. Рудницький виступить як соліст з австралійською оркестрою „Виллоубі", що є одною з головних оркестр Сіднею. Він з нею виконуватиме фортепіяновий концерт Шумана 25-го і 29-го жовтня. Крім цього він матиме речиталі в кількох університетах і в музичній школі в столиці Канберрі. Там він так само дасть спеціяльну клясу для студентів фортепіяну. В Новій Зеляндії він дасть концерти в кількох менших містах.

Літнє турне Р. Рудницького з понад 40 концертів пройшло дуже успішно і він скрізь дістав запрошення знову виступити. Його наступне велике турне в Австралії і Новій Зеляндії плянується на 1987 рік.

Між концертами Р. Рудницького виступив також перед українською громадою в Австралії. 7-го липня він разом з його дружиною Сузанною дав спільний концерт для українців в Мельборні, а 25-го серпня такий же концерт для українців в Сіднею. З-го серпня, Р. Рудницький дав сольо-концерт для українців в Перті. Залі були повні і публіка була дуже ентузіястична.

Пізніше цього року, між 16-им і 18-им грудня Р. Рудницький поїде до Спокен, Вашінгтон, щоб дати речиталь і майстер-клясу в Спокейн Фоллс каммюніті коледжі, а також виступить як соліст з оркестрою того коледжу, виконуючи 2-ий концерт ц-моль Рахманінова.

„Квіти — це моя улюблена тема"

Джерзі Сіті, Н.Дж. — До редакції „Свободи" загостила молода українська мисткиня Тереса Марків у товаристві своєї товаришки, також молодої української скульпторки та малярки Ані Фаріон.

Тереса Марків саме підготовляється до самостійної виставки акварель і олій в приміщеннях Об'єднання Мистців Українців Америки в Ню Йорку, при 136 2-га авеню, яка буде відкрита від неділі, 20-го жовтня ц.р., до неділі, 27-го жовтня. Святочне відкриття виставки заплянoване на неділю о год. 1-ій по полудні.

Т. Марків, помимо свого молодого віку, має за собою вже немалу мистецьку кар'єру та ряд виставок, на яких показано її акварелі та олії, особливо квіти в яких вона любується. Можна сказати, що саме квіти це її улюблена тема, а її молодече відчуття краси проди віддзеркалюється у всіх її картинах, які ціхує ніжність та чуття.

Народжена в Монтреалі, Канада, вона переїхала з матір'ю та сестрою до ЗСА ще малою дівчинкою, коли помер батько і тепер живе постійно в Міллвіллі, Ню Джерзі. Він наймолодших років вона цікавилася мистецтвом і вже маючи вісім років вступила до мистецької студії „Барн" під проводом Пет Вітт у Міллвіллі, в якій працює вже біля 20 років.

Закінчивши з відзначенням середню школу, Тереса

(Закінчення на стор. 3)

Тереса Марків серед її малюнків-квітів.

Податкова реформа буде різдвяним подарунком, — заявив Р. Реґен

Дірфілд, Илл. — Президент Роналд Реґен, виступаючи тут минулого четверга, 10-го жовтня ц.р., перед робітниками компанії Сара Лі, намагався якнайбільш приступно пояснити присутнім нову податкову реформу, яка, у випадку прийняття її обидвома палатами Конгресу, буде гарним різдвяним подарунком для американських громадян.

Виступ Р. Реґена в Дірфілді був останнім в серії його виступів в користь урядового проєкту податкової реформи, яку, на думку Президента, повинні підтримувати не тільки сенатори і конгресмени, але всі американці, цілий нарід, бо вона є подумана для полегші в першу чергу американців з пересічним заробком. „Я хотів би відвідати кожний стейт і кожне місто і розказати вам про користі, яких треба очікувати з податкової реформи, — заявив президент Р. Реґен присутнім на зустрічі, — але цього виконати я, на жаль, не можу з цілком простої причини: в мене не вистачає часу". Президент висловив надію, що об'єктивні засоби масової інформації, яким дійсно залежить на підвищенні життьового рівня американців, докладно виясиять громадянам ці справи. Досі однак вони присвячували дуже мало уваги цій важливій під кожним оглядом проблемі.

Під час зустрічі з кореспондентами Р. Реґен заявив, що його трохи потішив опит переведений газетою „Ю.С. Ей Тудей" серед відповідного числа своїх читачів. З цього опиту виходить, що 68 відсотків американських громадян підтримують нову податкову реформу, на 14 відсотків більше, як перед виступом Президента в Синсиннаті. „Де б я не побував, всюди чув позитивні відгуки на реформу від пересічних американців, люди підтримують наш, тобто урядовий, проєкт і тому я не бачу причини чому Конгрес не мав би його не прийняти ще в цьому році".

Після виступу Р. Реґена в Дірфілді, Президент переїхав до Чікаґо і там виступив у виборчій дільниці конгресмена Дана Ростенковського, який є головою комісії розгляду урядового законопроєкту податкової реформи.

У СВІТІ

ПОСАДНИК ЄРУСАЛИМУ Тедді Коллек отримав мирову нагороду від Асоціяції німецьких видавців у Франкфурті, як признання за його старання замирити ізраїльтян з арабами, а серед молоді плекати духа толеранції. Коллек заявив кореспондентам, що він отримавши 10,000 долярів нагороди, яка зв'язана з цим відзначенням, передасть інститутові в Єрусалимі, який займається студіями відносин між народами і групами. Т. Коллек народився у Відні 74 роки тому і тому на церемонії у Франкфурті говорив німецькою мовою.

ЛІДЕРИ ПОЛІТИЧНОГО руху, який назвав себе Африканським національним конгресом заявили, що вони не є ще готові до розмов з урядом білої меншості в Південно-Африканській Республіці і тому боротьба проти білих расистів буде продовжуватися. На конференції в місцевості Люсака, столиці Замбії, генеральний секретар названої африканської організації Альфред Нзо заявив кореспондентам, що АНС не вважає конечністю розпочинати переговори з урядом расистів, поки вони не прийдуть до голови по розум і не припинять політики апартеїду, вбивства чорного населення і не знесуть вийняткового стану, який дає їм необмежені права для переслідування негритян.

БЕЛЬГІЙСЬКА ПОЛІТИЧНА партія центру, до якої належить теперішній прем'єр-міністер Вільфрід Мартенс, є певна своєї перемоги у парляментарних виборах, які відбулися в тій країні в неділю, 13-го жовтня ц.р. Політичні спостерігачі вважають, що партія Мартенса і менші коаліційні партії, які з ним співпрацювали в уряді, здобудуть більшість, тобто принаймні 115-117 місць у парляменті на усіх 212. Досі вони контролювали 113 місцями. Вислід виборів буде проголошений після того, як його перегляне спеціяльна виборча рада.

ОФІЦІЙНЕ УРЯДОВЕ радіо комуністичного уряду в Кабулю, Афганістан, передало інформацію і рівночасно обвинуватило пакистанський уряд за збомблення багатьох місцевостей у прикордонній полосі у східньому Афганістані, вбивство 14 цивільних осіб і поранення 11 вояків. Радіо повідомило, що уряд Кармаля Бабрака вніс гострий протест проти „пакистанського вандалізму" і „зумисного вбивства", а крім того протестну ноту передано представникові пакистанського консуляту в Кабулю, перед будинком якого відбулась зорганізована урядом протестна демонстрація молоді. Пакистанські урядові чинники категорично заперечили афганське обвинувачення і назвали його зумисною провокацією.

ІРАНСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ затвердив на другу каденцію прем'єр-міністра Мір Гуссейна Моссаві. Цього разу в голосуванні він отримав дещо менше голосів, що може означати, що більший відсоток іранських парляментаристів не схвалюють дотеперішньої його політики. За Моссаві голосувало 162 парляментаристи, проти 73 і 26 були відсутніми під час голосування. Він, однак, має підтримку іранського релігійного фанатика і фактичного диктатора Ірану аятолли Хомейні і це вистарчає для того, щоб парлямент, більшою чи меншою кількістю голосів проголосував за ним.

ІЗРАЇЛЬСЬКІ УРЯДОВІ речники бояться, що теперішній економічний стан рецесії може стати причиною нової хвилі виїзду молоді до інших країн світу, зокрема до економічно багатших. В останніх п'ятьох роках все більше й більше молодих ізраїльців покидають країну, шукаючи вигіднішого життя для себе і своїх родин. „Існує атмосфера економічної катастрофи в Ізраїлі і це змушує молодих ізраїльців покидати свою батьківщину", — заявив кореспондентам Дов Шілянскі, член коаліції Лікуд і парляментарист. Він додав, що від поправи економіки залежатиме майбутнє Ізраїля.

ПРЕСОВЕ АГЕНТСТВО Ройтерса інформує з Юґославії, що Мохаммед Аббас, якому італійці дозволили виїхати до Юґославії, формально подякував італійському урядові прем'єр-міністра Беттіно Краксі за дозвіл на виїзд тих палестинців, які не були безпосередньо замішанні в аферу захоплення корабля „Ахілле Ляро". М. Аббас, як відомо, очолює Палестинський Фронт Визволення, одну із відколених фракцій, яка, правдоподібно, займає більш радикальне становище до Ізраїля і ЗСА, як Палестинська Визвольна Організація Ясіра Арафата. Не зважаючи на те, що ЗСА домагалися видачі Аббаса від Італії і Юґославії, жадна з названих країн не бажала ризикувати і погіршувати свої відносини з арабськими країнами, симпатиками палестинців.

ЗСА ПРОДОВЖУЮТЬ РОЗШУКИ ЗА ТЕРОРИСТОМ

Вашінгтон. — Американські урядові речники, у спілці із запряженими країнами, продовжують розшуки за палестинським терористом, спільником Ясіра Арафата, лідера Палестинської Визвольної Організації і ініціятором схоплення італійського пасажирського корабля з пасажирами і численною залогою, Мохаммедом Аббасом, який, згідно з інформаціями юґославських чинників і західньої розвідки, таки покинув Юґославію і правдоподібно знаходиться в Південному Ємені.

Вмїжчасі ведуться інтенсивні переговори між офіційними представниками ЗСА, Єгипту й Італії з метою злагіднення існуючого напруження, бо, як заявив амбасадор З'єднаних Стейтів Америки до Італії Максвелл Рабб, один випадок тероризму не може порізнити три народи, які мають спільну ціль і спільні ідеали, з яких вони не можуть зрезиґнувати в сьогоднішній грізній ситуації.

М. Аббас, будучи ще в Юґославії в телефонічному інтерв'ю заявив, що ЗСА не мають жадних доказів його безпосередньої пов'язаности із захопленням італійського корабля, а якщо мають то повинні ці докази подати до публічного відома, а він тоді готовий пункт за пунктом вияснити, яка була його роля і пов'язаність із захоплювачами. Юґославським кореспондентам він заявив, що він тільки допомагав звільнити корабель, пасажирів і залогу, усіх понад 400 осіб, з-під контролі чотирьох „революціонерів" і полагодити якнайскорше існуючий конфлікт. Департамент юстиції ЗСА, а навіть сам генеральний прокурор Едвин Міс заявляють, що в їхньому посіданні знаходиться магнітофонна стрічка із записаною розмовою М. Аббаса з терористами і на цій підставі ЗСА вимагала, спочатку від Італії, а потім від Юґославії, видачі його в руки американського правосуддя.

Італійська прокуратура натомість інформує, що чотири перехоплювачі корабля, які тепер перебувають в тюрмі в місцевості Сиракюзи в Сицилії, заявили, що чвірка напевно мала спільників в Італії і що справу тепер перевіряють італійські чинники. Опозиційні до прем'єр-міністра Беттіно Краксі політичні партії вимагають від уряду докладнішого вияснення цієї справи і подання до загального відома, ролі яку відіграв уряд в цій драмі.

З Близького Сходу інформують, що до берегів Сирії морські хвилі прибили тіло старшої людини, яку тяжко розпізнати з виду, але сирійські і американські речники не виключають, що це тіло забитого терористами і вкиненого в море американського громадянина Леона Клінгоффера. До Сирії полетіла дочка замордованого і американські спеціялісти, щоб остаточно ідентифікувати вже дещо розложене тіло.

В АМЕРИЦІ

АЛБЕРТ ШЕНКЕР, президент Об'єднаної федерації учителів, підтримує урядову пропозицію про перегляд програми двомовної освіти по американських школах, даючи цим значний поштовх у бажаному для Уряду напрямку. Зокрема з цього задоволений секретар освіти Віллям Дж. Беннет, який пропонує зміну в двомовній системі навчання. Це відноситься переважно до еспаномовних дітей, які не знають англійської мови. Програма досі, не зважаючи на великий вклад гроша, не принесла задовільних наслідків. Реформа, що її пропонує Беннет, полягатиме в тім, щоб надати більше повноважень стейтовим і місцевим шкільним властям у визначуванні широти й засягу такого двомовного шкільництва, якщо воно дійсно потрібне.

КАНДИДАТ НА ПОСАДНИКА міста Ню Йорку республіканка Даєна МекҐрат запропонувала в неділю, 13-го жовтня, щоб жінки-поліціянтки в Ню Йорку не відбували патрульної на вулицях служби, бо кага і ріст таких поліціянток не відстрашує вуличних напасників. Такі поліціянтки самі стають об'єктом нападів з боку вуличних бандитів, замість охороняти інших громадян міста від кримінальників. Під час інтерв'ю на телевізійній мережі Сі-Бі-Ес „Ньюзмейкер" ця республіканка, суперниця теперішнього демократичного посадника Едварда Кача, висловила думку-побажання, щоб взагалі поліціянтки були ростом не менші п'яти стіп і вісім цалів, а вагою не менше 135-140 фунтів. Досі не було щодо ваги й росту ніяких вимог до кандидаток на поліціянток у місті.

У БІЛОМУ ДОМІ ДОСІ не вирішили, чи брати секретаря оборони на Женевську зустріч Президента з Міхаїлом Горбачовим. Каспар Вайнберґер хоче їхати і для того він вже відмовився від уплянованої заздалегідь подорожі на Далекий Схід в жовтні, щоб бути до диспозиції президента Реґена, якщо він вирішить взяти свого секретаря оборони й великого прихильника „зоряних війн" на зустріч на вершинах з совєтським лідером. Покищо невідомо, чи так станеться, з чого — кажуть прихильники Вайнберґера — тішитимуться росіяни.

ДОСІ УРЯД МАВ ТРУДНОЩІ визначувати, кому із старших віком американцям та вояків належаться такі федеральні програми допомоги, як медікер або ветеранські забезпечення, бо всі дані про висоту приватних іншуренсів будь-яких американців були засекречені. Тепер Уряд намагається добитися від Конгресу законодавства, згідно з яким можна буде Урядові мати доступ до досі секретних податкових паперів-документів, як і до документів про приватні забезпечення і доходи.

МАЛОМІСТЕЧКОВЕ І СІЛЬСЬКЕ життя на американському середньому заході останнього часу занепадає. Пояснюється це тим, що з фармерських околиць все більше й більше людей втікає до великих міст у зв'язку з фінансовими труднощами, яких зазнають тепер жителі фарм та малих поселень в цій агрикультурній зоні ЗСА.

ХОЧ ХВОРОБА АІДС значно налякала гомосексуалістів у Ню Йорку, — де скупчилася майже половина всіх хворих на хворобу АІДС — і вони вже не так часто відвідують нотиррно відомі лазні, що їх уважається місцем розсадника епідемії цієї статевої хвороби, — то все таки прибутки з цих „домів кyпелі" все ще дуже високі, що означає, що кількість клієнтів є достатня, щоб підприємства такі існували. Згідно з міським відділом здоров'я, відвідування цих домів від 1982 року зменшилося від 25 відсотків до 50 відсотків, але все таки місто все ще має 10 таких лазень, а за цією назвою, пише „Ню Йорк Таймс" з понеділка, 14-го жовтня, насправді криється дім, де відбувається „анонімний багатопартнерський секс", — це є „місце збереження для сексуально компульсивних чоловіків і та тих чоловіків, які ще скривають свій гомосексуалізм, тому уникають більш відкритих місць, де збираються такі мужчини, як вони".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

„Можете втікати — не можете скритися"

Кажучи наведені в заголовку цих міркувань слова у своїй короткій промові вкінці минулого тижня — президент Роналд Реґен не скривав своєї радости і вдоволення, що повним успіхом закінчилася військова операція, яка завершила дводенну драму на Середземному морі. Як уже писалося, чотири арабські терористи захопили люксусовий італійський пасажирський корабель „Ахілле Лавро" із поверх 500 особами у ньому і вбили 69-тирічного американського громадянина, каліку, проте скапітулювали, коли наблизилися американські й італійські військові кораблі. Роля єгипетського президента Госні Мубарака в цій історії все ще не зовсім ясна: він ніби став мировим посередником та переконав отих морських піратів, що краще зберегти власне життя, як згинути разом із закладниками... Мубарак дав тим чотирьом терористам 24-годинне „безпечне приміщення" на єгипетській території, але в четвер минулого тижня відправив їх єгипетським літаком до головної квартири Палестинської Визвольної Організації (ПЛО) в Тунісі. Однак президент Тунісу не дав тому літакові дозволу приземлитись у Тунісі і те саме зробили грецькі власті, коли єгипетський літак появився над Атенами. У тому часі чотири американські високоякісні військові джети типу Ф-14, що їхньою базою був поклад літаконосця „Саратоґа", оточили той єгипетський літак, примусили його полетіти над Сицилію і там приземлились на військовій базі НАТО. Чотирьох арабських терористів арештували й італійська прокуратура вже оскаржила їх в кількох важких злочинах. Група американських подорожних із корабля „Ахілле Лавро" вже зідентифікувала всіх чотирьох терористів і вернулася американським військовим літаком до Америки. Привітав їх на летовищі в Нюарку амбасадор ЗСА в Об'єднаних Націях, емеритований генерал Вернон Волтерс. Усі вони сяяли радістю і прославляли Реґена за схоплення їхніх переслідувачів.

Президент Реґен, секретар Департаменту оборони Вайнберґер, секретар морських справ Джан Лімен і всі взагалі причетні до тієї військової операції можуть бути вдоволеними. Особливо заслужилася досконала розвідка, яка стежила за рухами тих арабських терористів і знала, що — всупереч публічній заяві єгипетського президента Мубарака літак із ними не відлетів був в минулу середу, а щойно у четвер, і то докладно у такому-то часі і такому-то напрямку. Це ніби мале діло — схоплення чотирьох злочинців, які користуються терором супроти ненависних їм — Америки і Франції — за те тільки, що вони не схвалюють методів їхньої боротьби проти Ізраїля. Колишній амбасадор ЗСА в Об'єднаних Націях Джін Киркпатрик підкреслює у своїй статті в нюйоркському щоденнику „Дейлі Нюз" з 12-го жовтня ц.р., що у тому захопленні італійського корабля та убивстві американського громадянина справа держави для палестинців не грала жадної ролі. Не йдеться про патріотизм арабських палестинців, які зненавиділи Ізраїль і перенесли ту ненависть і на Америку, а йдеться про запаморочення умів терором, йдеться про закохання в терорі, як засобі політичної боротьби.

Президент Реґен має причину бути вдоволеним, бо він раніше кількакратно з розпачлю в голосі стверджував безсильність американської великодержави супроти міжнародного терору. Він признавався, що є психічно „розбитий", бо знає, що за злочинами повинна йти кара, а він — і ввесь вільний світ — не всилі покарати злочинних терористів, які вбили сотні невинних американських громадян, військовиків і цивільних, і ще в минулому тижні нахвалялися, що вбили також схопленого ще в минулому році Вілляма Баклі, одного з сімох закладників, що їх терористи схопили і тримають в невідомому місці. Президенти Джералд Форд і Джіммі Картер пробували визволяти збройною силою схоплених закладників! Але аж тепер уперше вдалося перешкодити терористам знову скритися й оминути кару.

Успіх тієї військової операції знайшов загальне одобрення в найширших колах американського суспільства та в політичному світі. Навіть колишній президент Джиммі Картер, який на протязі двох років за свого урядування переживав трагедію 52-ох американських закладників в Теґрані, Іран, — висловив свою гордість, що був колись старшиною морської фльоти. Нюйоркський посадник Едвард Кач прирівняв ту військову операцію до славетного рейду ізраїльців з 3-го липня 1976 року проти табору в Ентеббе, Уґанді, де тодішній уґандський диктатор Іді Амін в'язнив 103-ох ізраїльських закладників. У тому рейді всіх їх визволено, але згинули дві жінки і сам командир ізраїльського загону.

Популярність Роналда Реґена напевне зросте і в Америці і в усьому західньому світі. Але проблема боротьби проти міжнародного тероризму існує далі.

Людмила Волянська

ЙОСИФ ТЕРЕЛЯ КЛИЧЕ НАС МОЛИТИСЯ

I.

Не минуло одного тижня поміж 30-им серпня, коли щоденник „Свобода" подав вістку про поновний арешт і засуд Йосифа Терелі у Львові, і 4-им вересня, коли з Німеччини, з „Міжнародного Товариства прав людини" з осідком у Франкфурті на Майні вийшли в світ два листи в імені цього Товариства і від п'яти людей, — тривожні, алярмуючі, про нове ув'язнення цього визначного борця за релігійні, національні й людські права в Україні Йосифа Терелі. Перший лист, за підписом п'ятьох людей, вислано було до його Есценленції Йосифа, кардинала Гефнера, предсідника Німецької Конференції Єпископів, архиєпископа Кельнського в Бонні. Другий лист вислало Міжнародне Товариство до Генерального секретаря ЦК КПСС Міхаїла Ґорбачова до Москви.

В листі до Кардинала, останньої надії на допомогу ув'язненому і хворому Терелі, просять Кардинала підписані (Юрій Бєлов, Валерій Фефелов, Анна Галя-Горбач, Владімір Маленкович — всі з Німеччини, і Аврам Шіфрин з Ізраїлю), — щоб він, цей високий церковний достойник, сприяв тому, щоб по всіх німецьких католицьких церквах молилися за мученика-християнина Терелю. Вони кличуть до Владики: „Ми сподіваємося, що з Вашою допомогою совєтське судочинство не зможе розправитися з Й. Терелею так, як це було вчинено 40 років тому з єпископами і віруючими в час ліквідації Української Католицької Церкви, з того часу загнаної в підпілля". Цими словами вони кінчають листа, пишучи попереду про Терелю, що його заарештовано в лютому; після шестимісячного слідства, 20-го серпня 1985 року, засуджено на сім років суворого ув'язнення і п'ять років тяжкого заслання. Тут підписані під листом просять заступитися перед совєтською владою за тяжкохворого поновного в'язня, який вже повних 18 років карався по тюрмах, таборах і спеціяльних психіятричних лікарнях МВД (Міністерства Внутрішніх Діл). Для скріплення свого прохання вони пригадують Архиєпископові, а через нього і всьому вільному Заходові, що Тереля в його листах і писаннях висловлював свою палку віру в Бога й надію в солідарність західніх католиків з українськими його одновірцями, яких гнобить і гонить за віру безбожна Москва. Вони просять насамперед моральної підтримки, пишучи в листі: „Тому що тепер Тереля знову засуджений на такий довжезний строк ув'язнення, ми прибігаємо до Вас, Ваше Блаженство, з прозьбою, в імені його ближніх і братів та сестер по вірі, зробити все можливе, щоб привернути до його долі увагу німецького суспільства і цим самим продемонструвати християнську солідарність".

Всі ці заходи чужих чинників у Німеччині (бо крім підпису Анни-Галі Горбач, інші всі — не-українці) дуже цінні і їх треба привітати.

Але є питання, що в ЗСА робить українська громада в цій справі? Що ця громада поділена чи якось інакше розколена в даному разі не має значення: акція кожної групи буде страшенно цінна і корисна, бо якщо і не доб'ємося ми звільнення Терелі з в'язниці чи психушки, в яку його напевно або вже запроторили, або запроторять, — то все таки він матиме велику моральну сатисфакцію, знаючи, що його боротьба не марна, що про неї знають у світі, тим більше, що його боротьба в головному — це боротьба за відновлення католицької Церкви та за полегшення долі сотень тисяч католиків (ба й мільйонів) українців, так званих уніятів, під совєтською кормигою.

І тут перше слово належить тим українцям, свідомим і дуже активним українським громадським діячам, які належать до патріярхального руху. Це ж за УКЦеркву і за блаженної пам'яти Кардинала Йосифа Сліпого тепер карається, мучиться, але не кається оцей син Церкви, Йосиф Тереля, тезко-однойменник Патріярха. І чи не раділа б душа великого Ісповідника віри потойбіч — на тому кращому світі, якщо б Він побачив, що його послідовники тут, на землі, не тільки вшановують Його самого щорічними академіями, віршами та журнальними статтями (з чого Він напевно втішений), а також взяли собі до серця близько, поставивши наріжним каменем своєї діяльности отакого мученика, борця за Церкву, яким є Йосиф Тереля; взяти справу Йосифа Терелі у центр своїх дій не тільки принагідно, а всім своїм серцем, всіма своїми діями, усім своїм помишленієм, як колись в молитвах проказувалося. Адже сам Господь сказав колись, що, якщо добро зробите одному з найменших моїх дітей, то тим Мені добро робите. Чи ж не те саме сказав би Кардинал Йосиф Сліпий, Блаженніший отець Йосиф?

Пригадаємо ж тим, хто призабув може, чим саме дорогий найбільшому Ісповідникові віри Блаженнішому — Йосиф Тереля? Народився Тереля в Західній Україні в 1943 році. Вісімнадцятилітнім вже потрапив до в'язниці за те, що передавав дрібку їжі борцям за волю, які скривалися від арештів по Галичині в підпіллі. Відтоді просидів по тюрмах і страшних психушках 18 повних років, а, вийшовши коротко на волю, замість приєднатися вже до розгромленої Української Гельсінкської Групи, Тереля очолив рух українських католиків за полегшення долі вірних і за віру, щоб добитися від влади визнання УКЦеркви.

Закінчення буде.

Андрій Турчин

РОЗПОВІДЬ ПРО ТРИ СПРАВИ

(Ще про діяльність УБТА)

II.

Усе виглядало, що КБ не грає на дальшу проволоку, а таки дійсно думає переводити зміни, бо 7-го квітня 1983 року М. Пієтріс вислала д-рові Штогринові, голові УБТА, спеціяльні інструкції відносно форми наших пропозицій, пересилаючи їх копію мені.

З початком травня 1983 року переслав я М. Пієтріс виготовлені мною пропозиції разом з їх умотивованням (28 ст. машинопису). Між іншим, я виказував потребу нової схеми клясифікації історії цілого Совєтського Союзу, включив історію Київської Русі до схеми історії України, як також подав числа для льокальної історії України, які за моїм впливом вживає бібліотека університету Індіяни вже від шістдесятих років. Копії моїх пропозицій переслав я голові НТШ, головному предсідникові УНС та голові УБТА.

Беручи участь у конференції в Урбані, що була присвячена історії України, я в імені учасників конференції виготовив письмо до М. Пієтріс, в якому учасники конференції, що підписали це письмо, закликали Конґресову бібліотеку якнайскорше перевести зміни, запропоновані Комісією каталогізації УБТА.

У відповідь на вислані пропозиції, М. Пієтріс написала до мене листа 20-го червня 1983 року, у якому зазначила, що КБ, заки почне переводити будь які зміни, хоче впевнитись, що запропоновані зміни мають одобрення цілої української громади, а передусім УВАН, НТШ, УААУП, УККА, УНС і УНІГУ. Хоч ця нова вимога мене здивувала, бо всі зміни клясифікації та предметних рубрик КБ переводить сама, не питаючись нікого про опінію, все таки Комісія каталогізації УБТА негайно вислала відповідні листи до згаданих товариств і інституцій.

На жаль, треба було звертатись до декого аж три, а то й п'ять разів, а УНІГУ з незнаних мені причин таки не вислав листа до КБ, хоч до нього один з моїх листів вислано було поручено.

Недуга і операція серця перервала на деякий час мій контакт з КБ. Але вже з початком листопада 1983 року я вислав листа до М. Пієтріс із запитом, як далеко поступила справа зміни. Не маючи відповіді, я в грудні потелефонував до неї і переконався, що вона відкладає зміни в нескінчене. Про це повідомив я голову УБТА, але його лист з 6-го січня 1984 року до КБ ситуації не змінив. Щойно 16-го березня 1984 року одержав я листа від М. Пієтріс, у якому мене інформовано, що КБ не плянує виготовляти нову схему історії Совєтського Союзу та льокальну історію України умістить в існуючій схемі історії України, як вже було рішено в 1982 році.

На жаль, не зважаючи на багато листів і телефонів до різних осіб у Вашінґтоні, Конґресова бібліотека досі не перевела навіть тих змін, на які погодилась у 1982 році. Без висліду залишилась також конференція в Конґресовій бібліотеці в січні ц.р. в якій взяли участь д-р Штогрин, мґр Василь Веріґа та автор цієї статті. Все чується ту одну й цю саму пісеньку: не маємо людей, є великий натиск каталогізувати книжки і т.п. Очевидно, що бажані зміни мона б було осягнути вже давно, якщо б ми мали попертя українського уряду в Києві, — як вже згадувала Галина Паньків. Як бачимо перед нами тверда скала, але лупати її таки треба, „бо як не ми, то хто"?

Було б побажаним, щоб товариства, які в 1983 році одобрили пропозиції Комісії каталогізації УБТА, вислали листи до КБ з домаганням переведення запропонованих змін, або писали в справі побажаних змін до теперішнього голови Спільної комісії для справ бібліотеки, яким є конґресмен з Чикаґо. (Frank Annunzio, Chairman, Joint Committee on the Library, Room H-326, The Capitol, Washington, D.C. 20515. Phone 226-7633).

Справі не зашкодить, коли також і поодинокі особи будуть писати листи в справі конечних змін до своїх конґресменів і синаторів, чи до голови Спільної комісії для справ бібліотеки.

Другою справою, про які я хочу поінформувати нашу громаду є справа форми географічних назв України. Часто читаємо в пресі про нарікання на різні установи й особи за те, що вони вживають російської форми назв місцевостей України. На жаль, наші люди не здають собі справи з того що в ЗСА є тільки одна установа, що рішає про форму географічних назв. Нею є „Ю. С. Борд он Джеоґрафік Неймс", тобто державне управління в справах географічних назв.

Навіть Конґресова Бібліотека не рішає про географічні назви, а мусить вживати тих, які усталило це управління.

Закінчення буде.

М.Б.

Новий випуск „Медичного архіву" УЛТПА: д-р Т. Лапичак

Українське Лікарське Товариство Північної Америки вдоволене, маючи такого відданого „архіваря" як д-р Павло Пундій! Він називає себе скромно „архіварем", а на ділі він щось більше: він історик українського лікарського руху, що так дуже цінне, бо треба записати в історії ролю українських лікарів у наших національних змаганнях. Про праці д-ра Пундія була недавно згадка на сторінках „Свободи" у спеціяльному виданні „Ювілейних Вістей НТШ) за 26-го вересня ц.р.). Там згадано про шість видань „Медичного Архіву" УЛТПА, які вийшли досі під редакцією д-ра Пундія. Дамо їх перелік, щоб указати на їх широкий діяпазон: ч. 1 — „Д-р Озаркевич — лікар і громадський діяч", ч. 2. — „60-ліття тайного університету", ч. 3 — „Д-р Маріян Паньчишин", ч. 4 — Д-р Ю. Мовчан", ч. 5 — „Д-р Роман Осінчук", ч. 6. — „Українські меценати НТШ", і врешті останнє ч. 7. — „Д-р Тома Лапичак — біографічні нариси і статті".

Д-р Лапичак був без сумніву визначним лікарем, який постійно студіював. Про те свідчить перелік його статтей на медичні теми, вміщених на сторінках від 63 до 270 зредаґованого д-ром Пундієм збірника. Лікарі можуть отже чванитись ним як одним із великих із їх шерегів. Та Тома Лапичак намагавсь лікувати не тільки фізичні недомагання людини, а що була це непересічно інтеліґентна людина, і тому добрий діягностик, був цінений як добрий лікар. Д-р Лапичак заслужив собі на вирізнення головно тим, що він посягав далі. На медицину пішов він тільки тому, що його не прийняли на студії журналістики у Варшаві. Його пасією була журналістика і політичні науки. Він почував себе покликаним до далеко важливішого завдання, чим лікування недуг індивідуумів. Він бачив і відчував, що важка недуга політичної розгублености переїдає цілий наш національний організм, і тому завдання протидіяти нашій національній хворобі він узяв собі глибоко до серця. Важко йому було іноді погодити працю на хліб насушний як лікаря із обов'язками політичного діяча, журналіста і видавця. І тому до історії наших змагань переходить д-р Лапичак не тільки як видатний лікар, але ще більш як політичний мислитель.

Д-р Пундій не міг, отже, поминути тієї вітки діяльности Томи Лапичака і в другій частині збірника подав зразки його журналістичних зусиль, зокрема на сторінках редаґованого ним місячника п.н. „Орлик" та видаваного ним у Чикаґо тижневика „Українського Життя". У передмові д-р Пундій згадує, що на те щоб обхопити вповні письменницьку діяльність св. п. Лапичака, треба б видати ще другий, не менш об'ємистий том, збірника в пошану Покійного.

Д-рові Павлові Пундієві годиться висказати особливу подяку від лікарської професії, що в останньому випуску архіву УЛТПА зібрав для майбутнього історика та оприлюднив матеріяли про одного з визначних наших лікарів, одного з організаторів лікарів на чужині, редактора „Лікарського Вісника" й інших видань. Та вдячність не може обмежуватись тільки до лікарів. Тому, що особа Томи Лапичака виросла як дуже видна постать на полі нашої політичної філософії і політичного мислення в загальному, та причинилась у великій мірі до кристалізації нашої політичної думки, д-рові Пундієві належиться за його працю і досліди письменницької політичної спадщини св. п. Томи Лапичака — теж особлива подяка від представників наших політнауковців і журналістів, бо повторюю — д-р Лапичак заслужив собі місце в історії наших змагань більш як форматор політичної думки і журналіст, ніж лікар. Лікарів у нас багато, а вдумчивих політичних мислителів — на лік.

Книга видана д-ром Пундієм великої ваги і вартости, особливо для бібліографа. Книга має 417 сторінок великого формату, в люксусовій оправі, зі золотими буквами на обкладинці. Ціна її, на жаль, досить висока (60 дол.), бо видано її копіювальним способом. Замовити її можна на адресу: Dr. Pawlo Pundy, 1712 N. Oak Park Ave., Chicago, Ill. 60635, tel.: (312) 237-2163.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — Редакція.

Іван Головінський

В ПОКЛОНІ ПАТРІЯРХОВІ

II.

На ці намагання промовчувати злочини Москви в ім'я дипломатії, звернув увагу Юлій Андреотті, президент італійської палати послів, промовляючи з нагоди посвячення Собору Св. Софії, 28-го вересня 1969-го року. Він тоді сказав: „Дивний цей наш світ! Бо це світ в якому стільки разів маєте страх віддати пошану переслідуваному кермуючись бажанням перешкодити в тому, щоб цей що переслідує не взяв цього як виклик чинити це більше зло від того, яке він він творив аж до цього моменту".

Тяжко собі уявити, які душевні терпіння переживав Патріярх, коли був свідком як до Риму приїжджали „вовки в овечих шкурах", як деякі церковні достойники ішли на „совіт нечестивих".

Та перерахувалися стратеги „східньої політики", коли думали, що Блаженніший Йосиф буде мовчати в обличчі тих жертв, що їх склала наша Церква і народ. Уже на другій сесії Ватиканського Собору, 10-го жовтня 1963-го року, Блаженніший недвозначно заявив, що буде говорити в ім'я неприсутніх переслідуваних: „Мене уповноважують віки, мене уповноважують попередники, мене уповноважують неприсутні переслідуванні".

У цьому місці приходять на думку слова Івана Франка із поеми Мойсей:

„Ухвалили печать наложить
На язик мій, на душу.
Тож тепер вам усім вперекір
Говорити я мушу.
Зрозумійте і затямте собі,
Ви сліпці покоління.
Що як зглушите душу живу,
Заговорить каміння".

У цю особливу загрозливу добу для самого існування нашої нації, у добу нечуваного етноциду, коли здається що усі сили пекельні спряглися щоб заперечити наше право на існування, Блаженніший Иосиф залишив нам, як дорогоцінний дороговказ, величню ідею Українського Патріярхату. Офіційне, міжнародне визнання нашого Патріярхату було б признанням зрілости і самостійности помісної нашої Церкви та могутнім чинником в церковному і національному житті. На це маємо історичний документ підписаний Папою Климентієм VIII в дні 23-го лютого 1595 року. Цим підписом Рим обіцяв шанувати усі права і традиції нашої Церкви. В основному документ Берестейської Унії стверджує, що устроєво і адміністративно Українська Церква є назалежною від Риму.

На протязі нашої історії були намагання осягнути визнання нашого Патріярхату. Згадаймо заходи митрополитів Петра Могили і Венямина Рутського та Слуги Божого Андрея Шептицького. Навіть Папа Лев XII у 1888 році схилявся до думки визнати Український Патріярхат.

Понад двадцять років трудився Патріярх Йосиф у Римі, щоб офіційні чинники визнали за нами ці права, які історично належать нашій Церкві. Сьогодні можна сміло твердити, що нема жодних канонічних, моральних, історичних чи навіть адміністративних причин, які були б на перешкоді визнання нашого Патріярхату. Пригадаймо собі що до складу католицької Церкви входить шість патріярхатів: вірменський, мелхітський, маронітський, халдейський, коптійський і єрусалимський. Деякі із цих патріярхатів не мають більше як 100,000 вірних, в той час коли Українська Католицька Церква має більше вірних, ніж усі східні католицькі Церкви взяті разом.

Єдиною причиною на перешкоді визнання нашого Патріярхату-це страх перед Москвою, для якої існування Українського Патріярхату було б запереченням її намагань стерти нас із лиця землі. Ця атака на нашу Церкву зросла особливо тепер, коли зближаємося до святкування 1000-ліття Хрищення України. Тут атеїстична Москва навіть дозволяє святкувати 1000-ліття хрищення Російської Православної Церкви, тільки щоб ширити дезінформацію у світі, тільки щоб не дійшло до того, щоб світ зрозумів, що Володимир Великий-це український князь, що 988 року відбулося Хрищення України. Щоб осягнути свою мету Москва покликала окрему комісію під проводом Пімена та навіть розсилає інформативні листки до західньої преси, як це було у випадку „Торонто Стар" із 10-го липня ц.р.

Це не було окремим випадком, що в 1982 році появилася розкішно видана книжка під наголовком: „Православні Церкви в Росії". Книжка була видана під патронатом кардинала Віллібрандта у співпраці із московською патріярхією. У згаданій книзі говориться про знищення Української Церкви як „ліквідацію схизми в нутрі Російської Церкви".

Постає питання, якщо це був недогляд зі сторони кардинала Віллєбрандса, то чому досьогодні нема офіційного заперечення від нього?

На жаль, Москва знайшла для себе свідомих чи несвідомих коляборантів навіть у Ватиканському секретаріяті стану, де є „дипломати" явно незадоволені із антимарксистських переконань Святішого Отця Івана Павла II.

Американський журналіст Діонн Джуніор, надрукував статтю в „Ню Йорк Таймсі", яка аналізувала хід судового процесу Мегмета Аґи Аджі. У своїй статті, покликаючись на розмови із ватиканськими дипломатами, Діонн пише: „Багато осіб у Ватикані думають, що совєти і болгари були замішані у атентат на Папу, одначе вони бояться, які наслідки із такого доказу можуть бути для східньої політики Ватикану". У цій самій статті далі сказано: „Один ватиканський дипломат заявив, що професійні антикомуністи радіють із атентату на Папу. А в дальшому він додав, що таких антикомуністів є тепер більше у Ватикані Папи Івана Павла II, але їх немає у секретаріяті стану".

Згаданий секретаріят веде дивну „екуменічну" політику та дає в себе пристановище і акредитацію журналістам сумнівного типу. Як воно виглядає дивно, але при Ватикані є акредитованим журналістом Гансякоб Штеле, цей сам, що передав через німецьке радіо „Норддойче Рундфунк" образливий репортаж про Слугу Божого Митрополита Андрея. Цікаво, що цей репортаж появився, немов на замовлення, кілька місяців після цього як наше суспільство святочно відзначило 40-ліття смерти Слуги

(Закінчення на стор. 3)

„Квіти..."

(Закінчення зі стор. 1)

студіювала модерну українську історію в Гарварді, здобула ступінь бакалавра в 1979 році на університеті в Монтреалі і студіювала фотографію і рисункові фільми.

Крім цих „звичайних студій", Т. Марків займалася своїм улюбленим малярством і брала постійно участь у різних виставках, в тому у збірних виставках молодих українських талантів, у виставках в стейті Ню Джерзі та Монтреалі, а вперше виступила із самостійною виставкою в 1984 році у Менор Джуніор коледжі у Філядельфії. Дальші її самостійні виставки були у Міллвіллі і у Вашінгтоні, а тепер вона стоїть перед своєю самостійною виставкою в Ню Йорку. Довідуємося від молодої мисткині, що вона покаже біля 40 картин, олій і акварель, в більшості з природи, яка її завжди найбільше приваблює.

Хоча часто приходиться їй заробляти на життя більше комерційними засобами мистецтва і працювала вона вже у різних фірмах оголошень, а також в проєктуванні графічних взорів, усі вільні хвилини переводить на малюванні картин, що дає їй найбільшу насолоду.

Залишитися лише при мистецтві — це найбільше бажання Тереси Марків, і ми, прощаючи її у нашій редакції, бажаємо, щоб ця перша самостійна виставка в Ню Йорку принесла їй якнайкращі успіхи та дала поштовх і можливість посвятитися всеціло тому мистецтву, яке їй таке дороге.

УКРАЇНСЬКИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ КОМІТЕТ „ДАХАВ" (УСКД) ПРИ ФУНДАЦІЇ УВУ

Український Студентський Комітет „Дахав" щиро вдячний українській спільноті за численні **листи і вияви підтримки**, за **поради і корисні інформації**, за **надіслані матеріяли** і щедрі **пожертви** на **працю комітету.**

ВАША МОРАЛЬНА ДОПОМОГА **уможливила нам: вислати 5-ти членну** делеґацію до Брусслю і бути присутніми в часі річного з'їзду і нарад **Інтернаціонального Дахавського Комітету (ІДК); відбути зустрічі** з поодинокими **делеґаціями** і особисто **передати президентові ІДК генералові Ґерісові** наші загально-національні вимоги і частинно **зібраний доказовий матеріял і документацію.** Крім того, фінансувати і поставити на терені к. концтабору Дахав **ПРОПАМ'ЯТНУ ТАБЛИЦЮ** роботи **св. п. мисткині графині Альфеди Фон Гогенталь-Пулюй, шарфу прапор,** перекласти **на українську мову** і надрукувати **Довідник про Дахав,** який зараз поруч із іншими чужомовними довідниками призначений для відвідувачів концтабору. **Дати початок** і самим гідно відзначити 40-річчя визволення українських політичних в'язнів **21-го липня на терені концтабору в Дахав,** а раніше **в Ню Йорку та інших місцевостях української діяспори.**

Ми щиро дякуємо зорганізованій і жертвенній українській спільноті за їх допомогу, зокрема **Братству Броди-Лев,** Інк. в Ню Йорку; Щадничо-Кредитовій Спілці „Карпатія", Вінніпеґ; Парафіянам української церкви св. Андрея, Фльорида.

Подаємо українській громаді другий список жертводавців на працю Українського Студентського Комітету „Дахав" при **Фундації УВУ.**

Березень 1984 — серпень 1985

Братство Броди Лев, Інк. в Ню Йорку 500.00 дол.;

Щадничо-Кредитова Спілка „Карпатія", Вінніпеґ (Канада) 492.27;

Українська церква св. Андрія (збірка за посередництвом Пана **І. Лотоцького** — секретаря) **200.00 дол.**

Малофій, П. (Канада) **200.00 дол.**

По 100.00 дол. зложили: Анонімус, Іван (Ню Йорк); Біраковський, Михайло (Канада); проф. Богданська, Таїса; Басараб, Роман (Канада); д-р. Ґалярник, Ігор; Литвин, Павло; Луцишин, Федір;

інж. Сімянцев, Валентин і Олександра **80.00 дол.;**

по 60.00 дол. зложили: Кондрин, Микола; Серабин, Стефан і Френцес;

По 50.00 дол. зложили: Бабяк, Іван; Бицик, Василь (Канада); Коваль, Василь; Модрицький, Мирослав і Олена; Никифорук, Юрій; д-р. Снігурович, Мек Кучан, Марія; Федорко, Дмитро і Людмила; Цебрій, Григорій і Дора; Чуйко, М.;

по 30.00 дол. зложили: Гробельський, Степан і Надія; Луцький, Евген і Оксана;

по 25.00 дол. зложили: Загребельний, Михайло (Канада); д-р. Климишин, Микола й Олена; інж. Левицький, Володимир; мґр. Нуменюк, Любомир і Стефанія; Патряк, Петро; Скпепкович, Олег і Елсі; Цегельська, Любов; Укр. Фед. Кред. Кооп. „Самопоміч", Рочестер;

по 20.00 дол. зложили: Василюк, Іван і Стефанія; Ґелемей, Олег; Дудко, Володимир; Кіж, Микола і Стефанія; Литвинець, Степан (Канада); Лямпіка, Любомир і Християна; Остап, Володимир; Площанський, Мирон і Олена; Савчук, Дан; Савицький, Антін; Сєрант, Василь і Анна; Сірий, Мирон і Мирослава; о. Скаськів, Богдан; Шулевський, Василь;

по 15.00 дол. зложили: Бачинський, Марія Оксана; д-р. Душник, Володимир і Марія; Калин-Калиневич, Ларрі і Донна; Медик, Филип і Валентина; Хома, Петро;

по 10.00 дол. зложили: Андрушків, Софія; Бачинський, Евген; Бойко, Михайло; Веверчак, Володимир і Ванда; Грицина, Антін; Качор, Богдан і Ірена; Клос, Ірена; Матула, Петро й Ольга; Мацілинський, Константин; Мокій, Іван і Любомира; Монастирський, Юліян і Стефанія; Поточняк, Н.; Союз Українок Америки Відд. ч. 62; Школяр, Томас і Анна; Цимбала, Степан і Евгенія; Щурова, Оксана;

Клим, Ярослав і Іванна **5.00 дол.**

На вступі ми подали перелік проробленої праці комітетом завдяки Вашій щедрій допомозі. Комітет збирає зараз документи і персональні свідчення жертв нацистівського терору **з інших тюрем і концтаборів. До сьогодні українська громада** дуже мало зробила в тій площині. **Відчувається** на кожному кроці цілковитий брак документального опрацювання наших мільйонових втрат в гітлерівських млинах смерти чи під час окупації, як і на інших фронтах того страшного десятиліття.

Все це чекає своїх літописців і оборонців, а час невпинно біжить і забирає ще залишки живих свідків **того страшного лихоліття.**

Це найкраще розуміють наші вороги — тому сьогодні цей тотальний давно підготовлюваний **наступ Москви і її вислужників в Україні і поза її межами. Ідеться про очорнення батьків і відстрашення молодої і грядучих ґенерацій.**

Чи може бути сьогодні в нашій діяспорі щось важливіше, як збереження світлої пам'яті наших предків, їх боротьби, жертв і терпінь.

Багато праці, молодих рку, часу і грошей потрібно, щоб успішно закінчити давно занедбаний національний обов'язок супроти наших батьків, братів і сестер.

Тому звертаємось до української спільноти, і кожної української людини зокрема в діяспорі сущої з гарячим проханням дальше допомагати нам морально, і фінансово продовжувати нашу працю.

Український Студентський Комітет „Дахав", складається в основному з учасників студійної поїздки **1983 р. „Стежками батьків по Европі" (СБЕ),** яку щорічно спонзорує Фундація УВУ. **Комітет є частиною її діяльности** тому й пожертви на Дахавський Фонд можна відтягати від податків.

Чеки просимо виставляти на „UFUF Dachau Fund" і висилати на адресу Фундації:

Ukrainian Free University Foundation, Inc.
203 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

УКРАЇНСЬКИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ КОМІТЕТ „ДАХАВ"

50,000 ДОЛ. ЗА 10 ДОЛ.

У ВІЦІ ВІД 25 РОКІВ ЗА 10 ДОЛ. (МАЙЖЕ 33 ЦЕНТИ ДЕННО) МІСЯЧНОЇ ВКЛАДКИ МОЖНА ЗАБЕЗПЕЧИТИСЯ НА 50,000 ДОЛ., ПРИДБАВШИ 5-РІЧНУ ТЕРМІНОВУ ГРАМОТУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ. ПО ІНФОРМАЦІЇ СЛІД ЗВЕРТАТИСЯ ДО МІСЦЕВИХ СЕКРЕТАРІВ, АБО ПИСАТИ ДО ГОЛОВНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ УНСОЮЗУ В ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ.

Вдала імпреза філядельфійського УОКЦентру

У суботу, 21-го вересня відбулося у Філядельфії в УОКЦентрі святочне відкриття осінного сезону.

Імпрезу цю відкрив коротким словом президент Центру д-р Олександер Черник. Він привітав присутніх, висловив радість що філядельфійська громада взяла численну участь у цій імпрезі, коротко згадав про успіхи Центру у минулому звітовому році і начеркнув плян дальшої праці. Д-р О. Черник сказав між іншим, що у 1985-86 році приміщення Центру будуть значно розбудовані. Присутні прийняли цю обіцянку без скептицизму, бо дотеперішній досвід навчив їх, що для невтомного гурту активістів УОКЦентру та для жертвенної філядельфійської громади все є можливим.

На світлині зліва: президент УОКЦ д-р Олександер Черник та виконавці програми: брати Бородієвичі, скрипаль Володимир Александрук; ведучий програмою й співак Роман Лупань, Ірина Пелех-Зварич, п'яністка.

(Світлив Маркіян Литвин)

У мистецькій частині вечора першою виступила наша відома піяністка Ірена Пелех-Зварич, яка виконала „Гуцульську токату" Кос-Анатольського, „Етюд" Косенка, „Прелюд Б-моль" Ревуцького та „Закарпатську мелодію" Бриля.

Після цього присутні почули нашого скрипаля - віртуоза Володимира Александрука. Він виконав при знаменитому акомпаніяменті І. Пелех-Зварич два твори Крайслєра „Шансон і Повак" і „Лібеслід" та динамічний і бравурний „Польонез" Вінявського. Опісля брати Олег і Орест Бородієвичі із чуттям виконали на електронічному клявікорді й електронічній гітарі мелодію „Рідна мати моя".

Останньою точкою був виступ нашого молодого, але вже популярного у Філядельфії і на Союзівці співака Романа Лупаня, який при акомпаньяменті братів Бородієвичів заспівав чотири популярні пісні: „Ясени", „Вечір у Карпатах", „Києве мій" та „Писаний камінь". Р. Лупань був теж майстром церемонії всієї мистецької частини імпрези.

Було б гріхом не згадати про дуже гарний і обильний буфет, включно із справжньою оазою пальм і чудових квітів по його середині, бо імпрезовий комітет Центру, який очолює Дарія Федак, вклав у його плянування, приготування і влаштування багато праці.

Численна участь громадськости у цій імпрезі, (понад 200 осіб), у тому велика кількість членів та гостей Центру середнього віку і молоді, й участь у вечорі гостей-американців є ще однією ознакою дальшого динамічного росту філядельфійського УОКЦентру.

Я. Т.

Відійшов у вічність взірцевий професіоналіст і громадянин

20-го вересня 1985 року українську громаду Лос Анджелесу вразила сумна вістка: помер видатний її член, архітект Юрій Корбин.

Наступного дня, у п'ятницю, в церкви св. Володимира відбулася Панахида, яку відправили о. Ситник з участю церковного хору, яким керував дириґент І. Паркер, а в суботу—Богослуження і поховання небіжчика на кладовищі Форест Ловн в Лос Анджелесі. По полудні того ж дня заходами родини небіжчика і церковного Сестрицтва в залі парафії відбувся поминальний обід, на якому присутні в низці промов висвітлили образ взірцевого професіоналіста-науковця і громадського діяча Юрія Корбина, підкреслюючи заслуги небіжчика перед українським суспільством в діяспорі і на батьківщині.

Крім отця настоятеля виступали найперше люди, які ближче знали св. п. Ю. Корбина з особистих з ним взаємин, а саме: керівник місцевої української радіопередачі Святополк Шумський, архітект Юрій Ясинський, інж. Володимир Корінь, заступник голови парафіяльної Ради Іван Паркер. Усі вони наголошували великий вклад Юрія Корбина в культурно-громадське життя рідного суспільства як під час його діяльности в Україні, так і пізніше, перебуваючи вже в еміґрації. Всі промовці підкреслювали невмирущу вартість створеної і виданої ним книги „Український стиль в церковній архітектурі" (Огляд української церковної архітектури IX—XX століть.)

Книга ця має 169 сторінок великого формату з численними ілюстраціями—світлинами церков, що з них деякі вже поруйновані большевицькою владою. Небіжчик подбав видати цю книгу ще й англійською мовою з допомогою колеґи Юрія Ясинського як перекладача.

Усі промовці зазначили також надзвичайну наполегливість і бадьорий оптимізм у повсякденній діяльності св. п. Юрія Кобрина, що давало йому змогу переборювати фізичні недомагання.

Та найбільш докладний образ Юрія Корбина як людини-патріота, як професійного і громадського діяча подав Святополк Шумський, виступивши двічі: на панахиді і під час поминального обіду. Називаючи небіжчика своїм побратимом, С. Шумський одкрив незаторкнену іншими промовцями національно-політичну сторінку діяльности Ю. Корбина як члена Союзу українських гетьманців-державників. Однак, політичний консерватизм монархістичного покрою Юрія Корбина—людини висококультурної, був цілковито позбавлений якоїсь політичної обмежености, нетолерантости щодо інакодумців, а тим паче шовінізму.

Від імени присутніх членів родини Небіжчика—дружини Павліни і дітей та внуків, син його подякував Управі парафії і всім присутнім за таке щире і достойне вшанування пам'яті архітекта Юрія Корбина.

На закінчення подамо головні події біографії св. п. Юрія Корбина. Народився Юрій Корбин в м. Зміїв, на Харківщині 1908 року. У 1934 році закінчив архітектурний факультет Харківського університету. Після цього працював за своїм фахом у різних містах України (його батько був начальником залізничної станції. Родина часто переїжджала) Але найдовше перед війною працював у Києві, зокрема в науково-дослідному інституті проєктування залізниць.

З 1945 до 1950 років працював для УНРРА в Баварії; у 1950 в З'єднаних Стейтах Америки, як старший кресляр і проєктувальник (ліцензію архітекта одержав у Денвері). Пізніше, живучи в Лос Анджелесі, виконував різні консультаційні замовлення. Також запроєктував велику кількість будов. Був членом Товариства українських інженерів Америки (ТУІА).

А. Юриняк

Володимир Барагура
МЕЧ і КНИГА
Історичні оповідання для молоді
ілюстрації **П. Андрусева і М. Михалевича.**
Ціна 7.00 дол. з портом.
Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку.
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

У глибокому смутку повідомляємо Родину і Знайомих, що дня 14-го жовтня 1985 р. упокоївся в Бозі після затяжної недуги у Іст Лайм, Конн., прийнявши Найсвятіші Тайни, наш Найдорожчий МУЖ, ТАТО І ДІДО

бл. п.

ГІЛЯРІЙ ТОВПАШ

на 94-му році життя, громадсько-політичний діяч Підгаєччини, на протязі довгих років.

ПОХОРОН — в середу, 16-го жовтня 1985 р., о год. 10-ій ранку з української католицької церкви Пресв. Богородиці у Колчестері, Конн., а відтак на цвинтар св. Івана Хрестителя у Честерфілді, Конн.

Горем прибиті:

дружина — ОЛЬГА
сини — ЗЕНОВІЙ з родиною
ЯРОСЛАВ з родиною
ЕВГЕН з родиною
Ближча і дальша Родина в Америці, Канаді й Україні

В поклоні...

(Закінчення зі стор. 2)

Божого Андрея, який перший на Велеградських з'їздах поставив ідею дійсного християнського екуменізму, не такого як сьогодні підробленого Москвою.

Ще тільки три роки залишилося до відзначення Тисячоліття Хрищення України. На жаль, немає між нами Патріярха Блаженнішого Отця Йосифа, який мужньо відбивав напади на нашу Церкву. Перед своєю смертю залишив він для нас заповіт навіяний журбою за дальшу долю Церкви і народу. Побіч „Поучення князя Мономаха та заповіту Тараса Шевченка, Завіщання Патріярха Йосифа-це не тільки історичний документ, але і скарбниця ідей і вказівок. Звернім увагу на деякі основні думки.

„Не зневірюйтесь", — закликає нас Патріярх. Сьогодні більш ніж колинебудь потрібно нам цієї заохоти віри у слушність наших змагань в обороні Церкви і нації, коли здається, що усі сили пекла спряглися проти нас і навіть ті, що повинні б боронити нашу Церкву, через своє „невіжество":

„Кайданами міняються,
Правдою торгують
І Господа зневажають".

„Не посороміть землі української, землі ваших предків...не посороміть також свого власного українського імени" — напоминає нас.

І вкінці, „Основне заповідаю вам, щоб ви любили один одного любов'ю, над яку більшої немає, що й готова життя своє віддати за друзів своїх".

Застановімся сьогодні перед маєстатом смерти Патріярха Йосифа чи ми усі разом і кожний із нас зокрема, стараємось жити згідно із цим основним заповітом. Чи панує у нас взаємне вирозуміння і толеранція, чи може часом забуваємо за великі речі, уважаючи несуттєві за принципові?

Сьогодні, коли ми відзначуємо річницю смерти Блаженнішого Патріярха Йосифа, постановім докласти всіх старань, щоб Його Велика Ідея скоро завершилася, щоб патріярхат нашої Церкви був усіма визнаний, та станув великим осягом на шляху до нашої Великої Мети, Самостійної Соборної Держави Українського Народу.

Відійшов від нас Патріярх не діждавшися, немов старозавітній Мойсей, входу до Обіцяної Землі. Його безмежну любов до свого народу чи не найкраще можна передати кількома строфами із поеми Івана Франка „Мойсей":

„Ти мій рід, ти дитина моя,
Ти вся честь моя й слава,
В тобі дух мій, будуче моє
І краса і держава...

Бо люблю я тебе не лише
За твою добру вдачу,
А й за хиби та злоби твої,
Хоч над ними і плачу.

Я весь вік свій, весь труд тобі дав
У незломнім завзяттю,
Підеш ти у мандрівку століть
З мого духа печаттю".

МОДНІ ТЕПЕР ПО Америці компютори домашнього вжитку починають помалу проникати і до українських домів. Для тих людей, що плянують набути такий компютор, а мають труднощі з вибором, який саме купувати, які стрічки і які „картріджі" будуть йому підходити, яку ціну платити, тощо, — варт купити собі 49-сторінкову брошуру, видану фірмою The Electronic Industries Association на спілку з федеральними аґенціями для споживачів, під назвою „How to buy a Home Computer". Тут пояснюються крок за кроком всі справи, що такого нездецидованого покупця компютора цікавлять. Писати треба, висилаючи одноразово 50 центів, на адресу: Consumer Information Center, Department 426 N, Pueblo, Colo. 81009.

СТУДЕНТИ КОЛЕДЖІВ, ЯКІ мають замір студіювати право після закінчення своїх студій бакалавреатом, тепер знають, що вони зароблятимуть. Недавнє опитування, переведене пресовим органом „Джорнал" Американської асоціяції правників подає, що молоді правники, які розпічнуть практику як адвокатські помічники, можуть очікувати заробітки 26,000 дол. річно. Ті правники, що станути партнерами в своїй фірмі, де практикували протягом п'яти років, діставатимуть 110,900 дол. річно, а ті, що відкриють власну практику — зароблятимуть 61,000 дол. річно.

ХОЧ ДО РІЗДВА залишилося ще понад два місяці, то все таки поштова служба ЗСА радить громадянам вже тепер висилати за море картки-листівки та пакунки, якщо такі плянувалося вислати. Наприклад, різдвяні пачки для вояків, стаціонованих у південно-східній Азії, на Далекому Сході та в Австралії, повинні вислатися перед 18-им жовтня, пачки на Близький Схід — перед 28-им жовтня. До Европи встигне пакунок перед святами Різдва, якщо його вислати на пізніше 1-го листопада.

У глибокому смутку ділимося з Друзями і Приятелями сумною вісткою, що 12-го жовтня 1985 року, по недузі, упокоївся в Бозі наш Найдорожчий

МУЖ І ТАТО

сл. п.

ВОЛОДИМИР КВАСНІЙ

член Організації Українських Націоналістів, Української Дивізії і Спілки Української Молоді та голова УККА в Озон Парку і Бронксі.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися у вівторок, 15-го жовтня 1985 р. на українському православному цвинтарі св. Андрія у С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

дружина — ОЛЬГА
дочки — ЛІДА, АДРІЯНА, ЛАРИСА й ІРИНА

Now available

THE GREAT FAMINE IN UKRAINE: THE UNKNOWN HOLOCAUST

Compiled and edited by the editors of The Ukrainian Weekly

Published by the Ukrainian National Association

THE GREAT FAMINE IN UKRAINE: the unknown holocaust

Featuring

DR OMELJAN PRITSAK: Foreword

DR JAMES E MACE: The man-made famine of 1932-33: what happened and why

DR MYRON B KUROPAS: America's "Red Decade" and the Great Famine cover-up"

MARCO CARYNNYK: Malcolm Muggeridge on Stalin's famine: "deliberate" and "diabolical" starvation

EYEWITNESS RECOLLECTIONS

DISSIDENTS ON THE FAMINE

Available only from **SVOBODA PRESS, 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07302**

Price:

1-9 copies	$3.00 per copy, plus $1.00 postage and handling per order
10-19 copies	$2.50 per copy, plus $2.00 postage and handling per order
20 or more copies	$2.50 per copy, plus $3.00 postage and handling per order

ALL ORDERS MUST BE PREPAID. MAKE CHECKS PAYABLE TO **SVOBODA PRESS.**

Important! *Books!*

THE FOLLOWING BOOKS ARE AVAILABLE AT THE SVOBODA BOOKSTORE:

ANN SIRKA: The Nationality Question in Austrian Education — the case of Ukrainians in Galicia 1867-1914	$ 15.00
STEPHEN OLESKIW: The agony of a Nation (the great man-made Famine in Ukraine — 1932-1933)	3.00
STEPHEN OLESKIW: The Beatitude Patriarch Jusyf — confessor or the Faith	3.00
YAR SLAVUTYCH: Conversation Ukrainian (fourth edition)	12.00
YAR SLAVUTYCH: The Muse in Prison	1.00
DR. MIKHAIL STERN: The USSR	9.95
TARAS HUNCHAK: The Ukraine, 1917-21	15.00
ROMAN RAKHMANNY: In defense of the Ukrainian cause	12.95
JOHN KOLASKY: The Shattered Illusion	7.95
VALENTYN MOROZ: Boomeranc	5.75
MJKHAYLO OSADCHY: Cataract	3.95
VALENTYN MOROZ: Report from the Beria Reserve	2.95
M. HALUN BLOCH: Displaced Person	7.95
M. HARASOWSKA: The Tnternational Sakharov hearing	8.95
V. KUBIJOVYC: Ukrainians Abroad	3.00
SLAVA STETSKO: Revolutionary voices	6.50
JOHN P. PAULS: Historicity of Pushkin's "Poltava"	2.50
DMYTRO SOLOVIY: The Golgotha of Ukraine	4.00
PAUL JUZYK: For a better Canada	3.00
W. VERYHA: Communication media and soviet nationality policy	2.00
A. LUCKIW: Portrait of Stalin	1.00
L. WYNAR: Ukrainian kozaks and the Vatican	1.50
CLARENCE A. MANNING: Hetman of Ukraine Ivan Mazepa	3.50
N. STROKATA: Ukrainian Women in the Sovietv Union. Documented persecution	5.00
IWAN OWECHKO: Selected Articles (in Ukrainian)	3.00
D. SNOWYD: Spirit of Ukraine	1.00
LUKE MYSHUHA: Ukraine and American Democracy	1.00
JOHN PANCHUK: Shevchenko's testament	4.00
IVAN FRANKO: Moise	3.00
VASYL SYMONENKO: Granite Obelisks	5.00
MYROSLAVA STEFANIUK: Ukrainian Women in the Soviet Union	3.25
CLARENCE A. MANNING: Ivan Franko — poems	4.50
TARAS HUNCHAK: Ukraina and Poland in Document (in Ukr. and Engl.) 2 Vol.	30.00
SAVELLA STECHISHIN: Traditional Ukrainian Cookery	16.00
KONSTANTYN SZONK-RUSYCH: Ukraine in postcards	20.00
NADIA SOMKO — SCULPTURE AND PAINTINGS Ukrainian Cultural Workers Association in USA — Publ.	18.00
NADIA SOMKO AND S. MAKARENKO East European Research Institute W. K. Lypynsky — Publ.	16.00
GEORGE KRUK Ukrainishe Freie Universitaet — Publ.	20.00
UKRAINE: A CONCISE ENCYCLOPAEDIA, V. I. Published for The Ukrainian National Assosiation University of Totonto Press	75.00
UKRAINE: A CONCISE ENCYCLOPAEDIA, V. II Published for The Ukrainian National Association University of Toronto Press	85.00
UKRAINE: A CONCISE ENCYCLOPAEDIA, V. I. Published for The Ukrainian National Association University Of Toronto Press Special Binding	$100.00
UKRAINE: A CONCISE ENCYCLOPAEDIA, V. II Published for The Ukrainian National Association University of Toronto Press Special Binding	$110.00

SVOBODA BOOK STORE

30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302

(New Jersey residents add 6 sales tax)

Вітаємо нову українську родину

Не можна дивуватись, що в наших умовинах діяспори, вінчання молодої пари, якщо воно не ховається від очей і уваги приятелів, родить думки, почування інколи сумнів: оживає надія на молоде покоління, на нову українську родину. І разом з тим хочеться, щоб в обряді вінчання зберeглися предківські традиції, у яких не тільки форма, але й символ глибокого змісту, який був рідний тим предкам і який хотілося б щоб був рідний і нашим нащадкам. Дарма, що зростають вони в нових обставинах і знаходять нові вартості змісту й форми.

Недавно були ми свідками вінчання, яке заставило нас задуматись і яке давало нам відповідь на питання. Там молоді свідомо створили гармонію між традицією обряду вінчання і модерною формою весілля, даючи панування першому в церкві, а другому на весільній гостині.

Було це весілля Христини Дзвенислави, дочки д-ра Євгена і Анізії Ґілів з Андрієм Михайлом, сином проф. д-ра Юрія А. і Мирослави Тершаківців з Маямі, 10-го серпня ц.р. в Силвер Спрінґ біля Вашінґтону. Відбулося воно в католицькій церкві св. Григорія в Белствіл, а Літургію вінчання відправив парох української католицької церкви св. Тройці о. Тарас Лончина з участю о. Митрата Добрянського з Вінніпеґу.

На бажання молодих і зі щирим зусиллям о. Тараса, любителя обрядових традицій, обряд вінчання відбувся з усіми вимогами традиційних форм і змісту; він створив у заповненій церкві спаравді зворушливй настрій. Починаючи від акту заручин у притворі церкви, він здійснювався під покровом двох старинних ікон з України: понад столітньої Вишгородськоі та стоп'ятдесятлітньої Христа Вседержителя, в руках дружки Тані Яримович і дружби Юрія Тершаківця. Хор парафії Св. Тройці під проводом інж. Петра Круля причинився вміло до загального настрою.

Вечірне весільне прийняття відбулося в залях Голідей Ін в Сілвер Спрінґу при участі родин молодої пари, особливо великої родини Тершаківців і численних гостей. Мало воно вже сучасний характер через довгий ряд дружб - американських приятелів і шкільних товаришів молодих з краянням весільного торту і модерною танковою музикою оркестри „Зелене жито". Але було й місце для традиції: батьки вітали молоду пару хлібом — сіллю та вином, а на головному столі стояв по-мистецьки вироблений коровай, значення якого пояснив неукраїнським гостям ред. Дмитро Корбутяк. Молодих вітав дружба, а з черги промовляли: сеньйор родини молодого 85-літній Іван Тершаковець, батько молодого проф. д-р Юрій Тершаковець і на закінчення формальних виступів — зворушливо поетичним словом батько молодої д-р Євген Ґіль.

Молоді поселились в Ню Йорку, де Христина студіює право в Фордгамському університеті, а д-р Андрій є резидентом у Пресвітеріянському шпиталі Колумбії.

юст

Гантер попрощав о.Є. Гарабача

Отець Гарабач з дружиною Марією під час прощального обіду

Гантер, Н.Й. (І.Д.) — Гантерська парафія св. Івана Хрестителя гідно попрощала свого улюбленого пароха, о. Євгена Гарабача та пані їмость Марічку вечером 21-го вересня 1985 р. у залі мотелю „Ксеня" при участі понад 80 осіб. Після смачної вечері, що її приготовила Ольга Кобзяр при допомозі пань, що також подавали страви, новий муж довір'я, маестро Богдан Титла відкрив прощальний вечір. Він підкреслив велику душпастирську працю першого постійного пароха і співпрацю першої їмості в Гантері, подякував за добру співпрацю у всіх ділянках. Привітав англійською мовою одну ірляндську родину, що захоплена красою нашої церкви, обряду, нашого церковного співу, стала членом нашої парафії.

Ольга Кобзяр, власниця першого українського мотелю „Ксеня" в Гантері, пригадала, як рік тому вона вітала нового о. пароха і їмость. Гантер захоплює всіх красою природи, гір, лісів, гірської річки, що так нагадують нам наші Карпати, красою нашої гуцульської деревяної церкви, що її збудував наш мешканець, Юрій Костів, а йому допомагали Максим, Щур, Мидлюк, Іванчук, й інші. До нашої церкви приходять молитися не тільки наші люди, але й не-українці. Одначе, не тільки сама будівля церкви має головне значення, але й священик і вірні творять разом церковну громаду. Наш о. парох з'єднав собі парафіян своїми релігійними й патріотичними проповідями, науками для дітей, організацією святочних сходин з нагоди національних і релігійних роковин. У тому допомагала йому ревно наша їмость Марічка. Вона створила співочий ансамбль „Сороки". що успішно виступав під час різних імпрез. Хоч вони незабаром відлетять до Мюнхену, де за ними стужилися, але маємо надію, що наступного року вони знову повернуться до нас, тому - до скорого побачення!

Частий бувалець Гантеру Іван Дурбак, що вже 26 років щоліта приїздив до „американського Космача" -Гантеру, щоб „надихатися і напитися батьківщини", підкреслив велике значення Гантеру, як літньої столиці нашої „малярії", де відбуваються тоді численні виставки картин наших мистців. Гантерська стилева дерев'яна церква, дзвіниця, гуцульська гражда й хижа (приходство) стали дорогими серцю всіх наших відвідувачів і літників з цілої Америки, навіть і з Канади, Европи й Австралії. Перший постійний священик у Гантері о. Євген Гарабач гідно продовжував традиції нашого жонатого духовенства, що були справді духовними батьками наших парафіян, „усім для всіх". А пані їмость, Марічка, ревно допомагала о. парохові, як це робили наші їмості у старому краю. Мабуть, ніде немає такого старокрайового молитовного настрою, як у чудовій дерев'яній церкві в Гантері, так стилево розмальованій мистцем Петром Холодним, мол., з різьбами М. Черешньовського й інших мистців. Потім прочитав десять заповідей Папи Івана Павла II до своїх земляків поза Польщею. Вони стосуються також і до наших скитальців. Папа закликає бути вірними Богові Богородиці, церкві, традиції, народові, родині, боронити їх перед всіми нападами і виконувати всі обов'язки супроти них. Це єдино на потребу і для нас усіх. Побажанням щасливої подорожі та щасливого повороту до Гантеру закінчив своє слово один з найстарших відвідувачів Гантеру.

Далі промовляв д-р Ігор Соневицький в імені Центру Української Культури у ґражді, що має гасло „лицем до світу". Він склав сердечну подяку за повне зрозуміння, моральну підтримку й батьківську опіку для Центру та закінчив словами „до скорого побачення!"

Вкінці промовив о. Євген Гарабач. Він був глибоко зворушений і збентежений похвалами, подяками й побажаннями. Приїхав до Гантеру з серцем, щоб служити Церкві й народові, і так скоро проминув рік! Сердечно подякував своєму стриєчному братові Степанові і братовій з Коговзу, товаришам зі шкіл у Перемишлі, товаришам із в'язниці, будівничому Юрію Костеву, що збудував церкву і всім його помічникам, сеньйорам - комбатантам з визвольних воєн. Серцем відчуває зв'язок з ними. Наш святець Патріярх Йосиф закликав: „Не забудь, яким ти маєш бути". Отець Євген подякував присутній ірляндській родині - Джімові й Шарлотті Таланам, членам парафії, за їхню подиву гідну любов і прив'язання до нашої церкви, обряду й церковного співу. Подякував усім братам і сестрам у Христі, зокрема нашим мистцям за даровані ікони до церкви, усім що допомагали йому у душпастирській і громадській праці. Запросив усіх до Мюнхену, де він зустріне їх з українським серцем. Закликав зберігати перлину нашої віри — Церкву, як теж і гражду та приходство. Представив нового пароха о. Олександра Кенезя з Австралії. Закінчив промову словами „До побачення!"

Численно зібрані парафіяни й гості прощали достойну пару довготривалими оплесками, многоліттям і стоячою овацією. Всі були зворушені, бо замикалася одна сторінка історії українського Гантеру.

„Чайок для Музею" в Баффало

Справа українського Музею, що його започаткував і ним опікується Союз Українок в Америці, є дуже важливою справою. Наша преса про це пише багато. Часто згадує про український музей і американська преса. Але щоб увінчати новим успіхом справу музею, ми мусимо мати для скарбів українського мистецтва, етнографії і історії відповідне приміщення, щоб показати світові і нам самим цілість у повноті її величі й краси.

І вся українська громада в діяспорі повинна це зрозуміти і причинитися до його фінальної стадії, до купна відповідного будинку, де б засіяла у цілій своїй красі Україна і її культура.

49-ий і 97-ий Відділ СУА в Баффало доклали і свою цеголку до цього великого діла. 29-го вересня ц.р. відбулася у нас імпреза, названа „Чайок для Музею", і обидва відділи під сконсолідованим проводом Ірини Дорощак, музейної референтки окружної управи СУА, добре попрацювали.

Імпрезу відкрила гостя з Рочестеру, Марія Крамарчук, голова Округи СУА. Привітавши гостей, вона сказала про ціль нашої зустрічі. Програма була цікава, добре складена і приковувала увагу численної публіки. Місцева піяністка Клавдія Гоца, яка є знана з виступів як солістка з філядельфійською й іншими симфонічними оркестрами і зі своїх власних концертів (тепер викладає у стейтовому університеті в Баффало), грала „Імпромту" фіс-дур. Ф. Шопена.

Ірина Руснак з Рочестеру мала головну доповідь на тему Музею, його заснування, ціль, успіхи і потреби". Союзянки зібрали вже понад 3,000 експонатів і нема для них місця, нема, де їх світові показати. Друга дійсно болюча справа: чужинці, які еміґрують з України до Америки, привозять зі собою чудові зразки українського мистецтва, щоб їх тут продати, але ми, на жаль, не маємо фондів, щоб їх купити, і вони часто пропадають для нас. Яка шкода! Український музей — це наче жемчуг, що представляє Україну в її позитивах цілому світові, і всі повинні включитися в його розбудову!" — закінчила І. Руснак, додаючи ще слова поета-мученика Василя Стуса з листа до приятеля: „Дякуймо Богові, що Він такий до нас милосердний, що поставив нас на висоту терпіння за наш нарід. Я знаю своє і надто катастрофічне духове існування мого народу, щоб можна було сидіти, заложивши руки".

Потім піяністка Клавдія Гоца відіграла три прелюди Л. Ревуцького. Після неї соліст-тенор Броніслав Пруц відспівав три пісні: „Ой зійди, зійди" М. Лисенка", „Черемшина" М. Юрійчука, „Водограй" В. Івасюка" і на „біс" „Павутиння" Січинського. При фортепіяні була Оля Алексевич Лавні.

Твором К. Дебюссі К. Гоца закінчила музичний інтерлюд. Публіка приймала їх дуже сердечно.

На закінчення програми Ірина Твердохліб, мисткиня-малярка з Рочестеру, розповіла присутнім історію: „Вибійки — ще один рід народного мистецтва, званий також Мальованкою". Початок її коло 3,000 літ до Христа в Месопотамії, потім її знали в Індії, пізніше в Европі. Появилачь вона у нас приблизно в XI столітті, а у XVIII столітті розвинулася ця техніка, приймаючи народний характер.

Програму провадила дуже вдало мисткиня-малярка, голова 97 -го Відділу СУА в Баффало, Оля Алексевич- Лавні.

А потім настала дуже зворушлива хвилина. На залі була присутня 88-річна Анна Качор, яка в 1933 році заложила 49-ий Відділ В Баффало. І сьогодні вона стала перед нами і сказала: „52 роки тому не було у нас освічених людей. Я чула, як гинули наші люди... я мусіла щось зробити...думала, хоч жінок з'єднаю для тої цілі... я все робила як знала, сама...але жінок з'єднала і зорганізувала відділ Союзу Українок - 49-ий Відділ. Тяжка то була праця, але, дивіться, як мені приємно сьогодні вас усіх тут бачити...". І Вона зі зворушення не могла більше говорити. Всі присутні мали сльози в очах. Вдячні Союзянки вручили Анні Качор Грамоту Почесного Членства.

І прийшов час на обіцяний чайок. Були теж кава і солодке, яке вдома їсти заборонено, підчас якого присутні склали свої датки на музей, вписувались в члени музею, а д-р Євген і Ніля Стецьківи стали меценатами музею.

Підчас цілої імпрези відбулася виставка мисткині Ірини Твердохліб. Образи, кераміка, емалія, лінорити і вибійка прикрашували залю і присутні мали змогу оглядати її мистецтво.

І. Л.

Українець...

(Закінчення зі стор. 1)

ки бачили УФО і його пасажирів, але й на короткий час були силою забрані на літаючу тарілку для порівняльних дослідів. Л. Столнейкер підкреслила, що про своє перебування на „тарілці" вона освідомила собі щойно згодом у часі гіпнози.

Дж. Адреадіс заявив, що він є реінкарнований з далекої планети в людське тіло і докладно пригадує собі попереднє життя. Вище названі особи були під пильною обсервацією психіятрів і лікарів, які оцінили їх зовсім нормальними людьми.

Джеймс Овета, інженер міжпланетарних полетів, зайняв скептичне становище до „літаючих тарілок" та істот з інших планет. Його погляд підтримав д-р Дейвид Джейкобс, а мгр З. Вонторський ствердив, що психічно нормальні люди під час гіпнози часом розказують про різні незвичайні речі. Він уважає, що в цьому випадку важко відрізнити дійсне від фантазії.

У ЛМКЛЮБІ ЗАПОЧАТКОВУЮТЬ СЕЗОН

Ню Йорк. — Із Літературно-Мистецького Клюбу повідомляють, що в п'ятницю, 18-го жовтня ц.р., о год. 7-ій вечора, у приміщенні цього Клюбу, при 136 Друга авеню, репортажем д-ра Дениса Стахова п.н. „Стежками Південних Аппалачів" почнеться сезон 1985-86; репортаж супроводитиме висвітлення прозірок з поясненнями доповідача.

КОНФЕРАНСЬЄ НЕ СПІВАЧКА

У дописі про виступи ансамблів „Чайка" і „Веселка" з Австралії у Клівленді Ю. Мовчана („Свобода", ч. 194 з 10-го жовтня ц.р.) помилково сказано, що конферансьє Зіна Ботте виступала в дуеті з мужем Валерієм Ботте. Згідно з друкованою програмою в дуеті мала виступити Галина Корінь, яка з причин занедуження не могла виїхати в турне з ансамблями. — Ред.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

МАТЕРІ, БАТЬКИ, БАБУСІ, ДІДУСІ!

Ваші діти — внуки, що далеко поза рідним домом студіюють, відбувають військову службу, чи мають інші зайняття та обов'язки

не втратять зв'язку з життям української громади, коли Ви подбаєте про те, щоб вони кожного тижня одержували

THE UKRAINIAN WEEKLY

Читаючи THE UKRAINIAN WEEKLY, вони будуть поінформовані:

- про події і політику в Америці з української точки зору;
- про культурне і політичне життя українців в Америці, Канаді та в інших країнах світу;
- про події в Україні, зокрема про боротьбу українського народу за свої національні та людські права.

Тому Вашим дітям — внукам потрібний THE UKRAINIAN WEEKLY.

Його передплата для членів, як також спеціяльна передплата для студентів (нових передплатників) тільки $5.00 річно. Для всіх інших $8.00 річно.

Залучую чек, поштовий переказ на суму $ ....

на передплату THE UKRAINIAN WEEKLY для:

(Ім'я та прізвище)

(число дому та вулиця)

(місцевість стейт поштовий код)

Адресат є членом УНСоюзу у Відділі ....

Адресат є студентом університету, коледжу ....

Комітет Оборони Української Спадщини

та

Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу

закликають Вас

СКЛАДАТИ ПОЖЕРТВИ

на його працю та акції для

1. Поширювання правди про Україну
2. Поборювання очорнювання та знеславлювання українців
3. Оборони громадянських прав українців

Пожертви просимо пересилати чеками або поштовими переказами на:

Ukrainian Heritage Defense Fund

c/o Ukrainian National Association

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

враз із виповненим вирізком цього заклику.

Просимо подати суму пожертви, своє ім'я, прізвище та адресу

Сума пожертви $ ....

ім'я та прізвище

число дому, вулиця

місцевість стейт поштовий код

МИКОЛА А. ЛІВИЦЬКИЙ

ДЦ УНР В ЕКЗИЛІ МІЖ 1920 і 1940 РОКАМИ

Ціна 5.00 дол. з пересилкою

Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку

SVOBODA BOOK STORE

30 Montgomery Street

Jersey City, N. J. 07302

SMOOK and SON OIL CO.

HEATING OIL ❖ SALES ❖ SERVICE

OIL BURNERS, REPAIRS, INSTALLATIONS

Prompt Emergency Service — Budget Plans Available — Automatic Delivery

2206 Stanley Terrace, Union, New Jersey 07083, 201-687-2919

Serving Essex and Union Counties

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 20-го ЖОВТНЯ 1985 р.

Парма, Огайо. Місячні збори Т-ва ім. Ів. Франка 334-ий Відд., о год. 12:30 по пол. в домі фінансового секретаря при 3324 Торрінґтон вул. в Пармі. Проситься членів прибути та вирівняти вкладки. — Б. Задорецький, рек. секр.

Рочестер, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Йосафата 217-ий Відд., о год. 2-ій по пол. в церковній залі св. Йосафата зі звичайним порядком нарад. Просимо членів прибути і вирівняти членські вкладки. — Ст. Васьків, предс., К. Шевчук, заст. предс., Ст. Приймак, фін. секр.

ARKA Company DEPARTMENT STORE

48 East 7th S.

Tel. GR 3-3550, New York, 10003

НИТКИ ДМЦ, матеріяли для вишивання, вишивки: блюзки, сорочки, подушки, обруси все — в АРЦІ.

• FUNERAL DIRECTORS •

UKRAINIAN NATIONAL FUNERAL SERVICE

Український Національний Цвинтар-Пам'ятник полагоджують всі справи пов'язані з похороном і похованням в ЗСА.

4111 Pensylvania Ave., SE

Washington, D.C. 20746

Tel.: (301) 568-0630 — Days

(301) 855-8864 — Sat., Sun., Eve. & Holidays

MAIL: PO Box 430

Dunkirk, MD 20754

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N.Y. 10009

(212) 674-2568

• РІЗНЕ •

ПАМ'ЯТНИКИ

з різних ґранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Бавнд Бруку, св. Духа в Гемптонбурґу, та інших.

ВІДОМА СОЛІДНА ФІРМА

Cypress Hills Monuments

Власник — українець ВОЛОДИМИР БІЛЯНСЬКИЙ,

К. М. КАРДОВИЧ і О. ЛОБАЧЕВСЬКА

800 Jamaica Avenue

Brooklyn, N.Y. 11208

Tel.: (718) 277-2332

Відкрито кожного дня, в суботу включно, від 9 5 по пол., в неділю від 10-4 по пол.

На бажання і для вигоди клієнтів радо заїдемо до Вашого дому з проєктами й порадами.

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА

Our Services Are Available Anywhere in New Jersey

Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Avenue

(corner Stanley Terr.)

UNION, N.J. 07083

(201) 964-4222